

ma 23 feb 2015, 22:13

'Kloof tussen Eijk en andere bisschoppen'

door Hans Kuitert

UTRECHT -

Uit honderden brieven die naar paus Franciscus worden gestuurd over het opdoeken van vele tientallen parochies in het aartsbisdom Utrecht blijkt een groeiende kloof tussen kardinaal Eijk en andere bisschoppen; met name met De Korte (Groningen-Leeuwarden) en Wiertz (Roermond), die juist proberen zoveel mogelijk parochies en dito kerken overeind te houden. De kern van die brieven is: 'paus roept Eijk tot de orde'.

Aartsbisschop Wim Eijk. Foto: ANP

Formeel heet het vanuit het aartsbisdom dat 'iedere bisschop zijn eigen beleid voert' en wordt een schisma ontkend en willen bisschoppen het zeker niet benadrukken, maar volgens Ad de Groot, voorzitter van Bezield Verband, de organisatie van katholieke gelovigen die een ware kruistocht zijn begonnen tegen de prelaat van de rooms-katholieke kerk, is er sprake van een regelrechte botsing tussen Eijk en tenminste twee van zijn bisschoppen.

"Die collega-bisschoppen van Eijk laten zien dat de noodzakelijke saneringen in de kerk (minder geld, minder gelovigen, dure gebouwen, red.) ook barmhartig kunnen worden doorgevoerd. De kardinaal verzamelt de gelovigen rond de priester in eucharistische centra waarvoor gelovigen grote afstanden moeten afleggen en doet de rest van de parochies op. De andere bisschoppen hebben juist oog voor het behoud en revitaliseren van de lokale geloofsgemeenschappen. Dat betekent vooral dat in andere bisdommen dorpskerken in principe open moeten blijven, zo blijft de kerk behouden", aldus De Groot.

Visie

Eind vorig jaar presenteerde Eijk zijn visie op de toekomst van het rooms-katholieke kerk. In 2025 zal zijn aartsbisdom Utrecht (waartoe ook Flevoland, een deel van Gelderland en Overijssel behoort) bestaan uit zo'n 20 parochies met hooguit 30 tot 40 kerken. Gelovigen zullen voor de mis op zondag steeds moeten reizen. Een decennium geleden telde het aartsbisdom nog zo'n 300 parochies en evenveel kerkgebouwen. De afgelopen jaren is er flink gefuseerd. Er zijn nu nog 48 parochies maar die hebben nog steeds de circa 300 kerken in het bisdom in beheer. Tot 2025 zullen er zo'n 25 kerken per jaar worden afgestoten, is de verwachting van Eijk.

Bezield Verband heeft nu alle hoop gevestigd op paus Franciscus. De Groot: "Kardinaal Eijk heeft geen idee wat hij aanricht. Het sluiten van kerken, al die megafusies betekenen dat lokale geloofsgemeenschappen worden opgeheven. We worden de kerk uitgejaagd. Wat overblijft is het soort katholieken dat de kardinaal graag wil. Orthodox. Hij stuurt als herder het grootste deel van zijn kudde het bos in en blijft achter in de veilige stal met enkele van zijn favoriete schapen."

Emoties

Een woordvoerder van kardinaal Eijk begrijpt dat er emoties loskomen als kerken worden gesloten en parochies fuseren. "Het is geen opgelegd beleid om kerken te sluiten. Het zijn de parochiebesturen die verzoeken om kerken te sluiten omdat ze te weinig gelovigen hebben en veel te hoge kosten. De bittere werkelijkheid is dat slechts 10 procent van de parochies nog gezonde financiën heeft. Tien procent is nagenoeg failliet en 80 procent heeft nog wel vermogen maar teert jaarlijks in. Dat is niet vol te houden."

De Groot betwist die lezing. Hij beschikt over een lange lijst van financieel gezonde parochies die toch dicht moeten in het aartsbisdom. Of inmiddels al zijn gesloten. De brievenactie naar de paus krijgt ook de steun van tientallen theologen of ontslagen pastoors.